

Kryteria oceniania

w zakresie 5 klasy szkoły podstawowej

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Obdarowani przez Boga” z serii „Drogi Przymierza”

Rozdział I KOMU WIERZĘ I UFAM?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń: - wyjaśnia, że w przyjmowaniu prawd pomaga człowiekowi rozum; - charakteryzuje działania Boga, który jest Osobą; - mówi z pamięci słowa Modlitwy Pańskiej; - wymienia, co pomaga człowiekowi w znajdowaniu odpowiedzi na ważne życiowe pytania.	Uczeń: - wie, że poznawanie świata wymaga od ludzi wiary, którą opieramy na autorytecie osób przekazujących wiedzę o świecie; - wyjaśnia, dlaczego Boga nazywany Osobą; - wyjaśnia, na czym powinna polegać relacja między Bogiem i człowiekiem; - wyjaśnia pojęcia: „wiera” i „rozum”.	Uczeń: - rozróżnia wiarę naturalną i nadprzyrodzoną; - wyjaśnia, że wiara naturalna i nadprzyrodzona opierają się na autorytecie osoby; - wymienia, w czym objawia się troska Boga Ojca o człowieka; - wyjaśnia, że wiara nadprzyrodzona pomaga w zrozumieniu życiowych spraw.	Uczeń: - wyjaśnia do czego zachęca zachowanie matki i synów z biblijnego opowiadania z Księgi Machabejskiej; - wyjaśnia w jaki sposób człowiek może odkrywać Boga, który jest Osobą; - na podstawie analizy Mt 6, 25-33 ukazuje, że Bóg troszczy się o ludzi, ale wymaga od nich postawy zaufania i wiary; - wyjaśnia dlaczego w życiu człowieka ważna jest wiedza, w tym także wiedza religijna.	Uczeń: - cytuje fragment Pisma Świętego przypadający na dział - swoją postawą mobilizuje innych

Rozdział II CO TO ZNACZY, ŻE PAN BÓG MNIE KOCHA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń: - wymienia motywy, jakimi kierują się ludzie podejmujący działania z miłości i troski o innych; - wie, że wierzący w Boga przyjmują, że to Pan Bóg dał światu	Uczeń: - wymienia przykłady działania Boga wobec człowieka świadczące o Jego miłości; - wyjaśnia, kim są aniołowie; - wymienia przejawy okazywania szacunku	Uczeń: - wyjaśnia, że miłość, którą ludzie sobie okazują, może mieć źródło w Bogu; - wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest stwórcą świata; - wymienia prawdy o	Uczeń: - wyjaśnia, w jaki sposób człowiek odpowiedział na okazaną mu przez Boga miłość; - określa cel biblijnego opowiadania o stworzeniu świata;	Uczeń: - cytuje fragment Pisma Świętego przypadający na dział - protoewangelię - swoją

<p>początek;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje istotę człowieczeństwa tj. godność różniącą człowieka od innych istot żyjących; - wymienia grzechy główne; - wie, że Bóg nie odwraca się od człowieka pomimo jego grzechu. 	<p>człowiekowi ze względu na jego godność;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia skutki grzechu pierworodnego; - wie co oznacza słowo „protoewangelia”. 	<p>człowieku zawarte w Księdze Rodzaju;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi; - wymienia przykłady, w jaki sposób Bóg wspomaga człowieka w walce ze złem. 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie analizuje tekst biblijny Rdz 1, 26-28; - wyjaśnia istnienie zła w świecie; - interpretuje treść protoewangelii. 	<p>postawą mobilizuje innych</p>
--	---	--	--	----------------------------------

Rozdział III DLACZEGO WIERZĘ I UFAM PANU BOGU?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada historię Noego; - opowiada historię Abrahama; - charakteryzuje postać Jakuba; - wymienia wydarzenia z historii Józefa, które wskazują na Bożą Opatrzność nad światem; - wymienia wydarzenia z życia Mojżesza, które ilustrują Bożą miłość do ludzi; - wyjaśnia pojęcia: Stare Przymierze – Nowe Przymierze; - wyjaśnia termin „pascha”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny i sens biblijnego potopu; - wyjaśnia, dlaczego Abrahama nazywamy ojcem wiary; - wie, że autor natchniony w biblijnym opowiadaniu o Jakubie ukazuje Pana Boga, który wypełnia obietnice dane Abrahamowi; - wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w noweli o Józefie Egipskim; - wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w biblijnym opowiadaniu o Mojżeszu; - ogólnie opisuje obchody Święta Paschy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że w sakramencie chrztu świętego Bóg zawarł z człowiekiem przymierze; - wyjaśnia znaczenie obietnic danych przez Boga Abrahamowi; - wyjaśnia znaczenie obrazów (drabina, aniołowie) występujących w opowiadaniu o Jakubie; - wyjaśnia, czemu służyły opisane w Ewangelii słowa i czyny Jezusa, których ludzie nie rozumieli; - ukazuje związek między barankiem paschalnym a Barankiem – Jezusem Chrystusem; - wyjaśnia związek paschy Izraelitów z paschą Jezusa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że wyrazem uczestnictwa w przymierzu z Bogiem jest wyrzeczenie się zła i wyznanie wiary; - wyjaśnia, że przez chrzest święty uczestniczymy w obietnicach Boga danych Abrahamowi; - wyjaśnia, w jaki sposób Bóg w Jezusie Chrystusie wypełnia obietnice zbawienia; - wyjaśnia, czego wymagają niezrozumiałe przez ludzi działania Boga; - wyjaśnia, że chrzest jest uczestnictwem człowieka w Przymierzu z Bogiem; - wyjaśnia związek sakramentów z paschą Jezusa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cytuje fragment Pisma Świętego przypadający na dział - wykazuje sporą wiedzę na temat postaci starotestamentalnych - swoją postawą mobilizuje innych

Rozdział IV JAK OKAŻĘ PANU BOGU, ŻE GO KOCHAM?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia, które 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że zasady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia dlaczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -doskonale

<p>z przykazań Dekalogu odnoszą się do relacji człowieka z Bogiem, a które regulują zasady życia z ludźmi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest sumienie; - wyjaśnić, na czym polega świętość; - wyjaśnia znaczenie adwentu. 	<p>obowiązujące w życiu społecznym nie ograniczają człowieka, lecz służą jego dobru;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje, jak można odnieść prawdę o niewierności Izraelitów i Bożym przebaczeniu do życia współczesnych ludzi; - podaje przykłady jak może wypełnić w swoim życiu Jezusowe przykazanie miłości; - charakteryzuje znaki i symbole adwentowe. 	<p>Dekalog jest wyrazem miłości Boga o człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie w jaki sposób może kształtować swoje sumienie; - scharakteryzuje, w jaki sposób święci dochowywali wierności Bogu; - wyjaśnia pojęcie paruzji. 	<p>ważne jest przypominanie sobie treści Dekalogu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, jak rozwijać postawę wierności złożonym obietnicom, czerpiąc wzór z wierności Boga; - uzasadnia, że na chrzcie świętym zostaliśmy wezwani do życia w świętości; - uzasadnia, że Pan Bóg wypełnia obietnicę zawarcia Nowego Przymierza. 	<p>wyjaśnia znaczenie Dekalogu</p>
---	--	--	---	------------------------------------

Rozdział V
DLACZEGO PAN BÓG POSYŁA SWOJEGO SYNA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie dlaczego ludzie dzisiaj pielgrzymują do Ziemi Świętej; - definiuje pojęcie „nawrócenia”; - kojarzy nazwę „Nazaret”; - wymienia miejscowości, które mają znaczenie dla naszej wiary; - wie, że oprócz Ewangelii, które nazywamy chrześcijańskimi świadectwami o Jezusie, istnieją dokumenty niechrześcijańskie; - wie, że ofiarowanie Jezusa w świątyni i składana ofiara były wyrazem wypełnienia religijnych obowiązków Jego rodziców wobec Boga; - wie, że działania Jezusa są wyrazem posłuszeństwa Bogu Ojcu; - wymienia znaki potwierdzające 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona proroków zapowiadających przyjście Mesjasza; - charakteryzuje misję Jana Chrzciciela; - wie jaka myśl łączy teksty Mt 1, 18-24 i Łk 1, 26-38; - opowiada wydarzenie Nawiedzenia; - wymienia (trzy) pozachrześcijańskie świadectwa o Jezusie; - opowiada biblijne wydarzenie ofiarowania Pana Jezusa w świątyni; - wyjaśnia, że Jezus, nazywając Boga swoim Ojcem, potwierdza swe mesjańskie posłannictwo; - wyjaśnia, dlaczego głos Boga Ojca jest najważniejszym świadectwem o Jezusie Mesjaszu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje Mt 1, 18-24; - wie, że wiarę w Jezusa Mesjasza wyznajemy podczas świątecznej Mszy Świętej, a także czyniąc znak krzyża wodą święconą; - wyjaśnia, na czym polega rola Maryi w historii zbawienia; - wyjaśnia związek pomiędzy Nawiedzeniem a misją Kościoła; - wyjaśnia różnice zachodzące między mówieniem o Jezusie w Ewangeliach i w pismach pozachrześcijańskich; - uzasadnia potrzebę składania świadectwa wiary w Jezusa – Mesjasza; - wyjaśnia, co znaczy fraza „być w sprawach Ojca”; - wyjaśnia znaczenie chrztu w Jordanie dla realizacji mesjańskiego posłannictwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek obietnic mesjańskich Starego Testamentu z sakramentami Kościoła; - wyjaśnia, że nawrócenie jest warunkiem koniecznym przyjęcia Mesjasza; - opowiada o życiu codziennym w Palestynie za czasów Jezusa; - podaje przykłady w jaki sposób my dzisiaj możemy pomóc światu rozpoznać w Jezusie Mesjasza; - wyjaśnia, dlaczego ważna jest znajomość źródeł mówiących o Jezusie; - wymienia współczesne sposoby składania świadectwa wiary w rodzinie; - wyjaśnia, dlaczego wierzący ma okazywać Panu Bogu posłuszeństwo; - uzasadnia, że 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się mapą przy wyjaśnianiu zagadnień wskazanych na ocenę bardzo dobrą

mesjańską godność Jezusa ukazane podczas chrztu w Jordanie.		Jezusa.	przyjęcie świadectwa Boga Ojca o Jezusie – Mesjaszu wymaga wiary.	
---	--	---------	---	--

Rozdział VI JAK PRZYJMOWAĆ PANA JEZUSA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Jezus w przypowieściach przekazuje prawdę o związkach człowieka z Bogiem; - wie, że Pan Jezus nie ocenia, czy bogactwo jest dobre, czy złe; - charakteryzuje postawę ludzi ufających Bogu; - wie, że z podporządkowania się ludziom może wynikać zarówno dobro, jak i zło; - wie, że korzystając z sakramentów Kościoła, otrzymujemy Bożą pomoc do życia sprawiedliwością; - wie, że otrzymując w sakramencie pokuty Boże miłosierdzie, zostajemy umocnieni i wezwani do pełnienia czynów miłosierdzia; - wie, że czyny ludzkie są poprzedzone dobrymi lub złymi intencjami; - wie, że ludzie pragną pokoju, bo on daje szczęście; - wie, że w przyznawaniu się do Jezusa Chrystusa Pan Bóg nie zostawia nas własnym siłom; - wyjaśnia, że w Modlitwie Pańskiej Pan Jezus odsłania tajemnicę Boga. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „królestwa Bożego”; - charakteryzuje ubogiego w rozumieniu Pana Jezusa; - wyjaśnia, dlaczego człowiek jest wezwany do współpracy z Bogiem w walce ze złem; - wyjaśnia, na czym polega pokora; - wyjaśnia, znaczenie sprawiedliwości w życiu ludzi; - charakteryzuje postawę miłosierdzia chrześcijańskiego; - charakteryzuje postawę prawości chrześcijańskiej; - wie, czym jest „zaczyn – zakwas”; - uzasadnia, dlaczego królestwo Boże powinno być najwyższą wartością w życiu człowieka; - wyjaśnia, co znaczy prośba: „przyjdź królestwo Twoje”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia aktualność królestwa Bożego; - wyjaśnia, dlaczego ubóstwo jest zasadą królestwa Bożego; - wyjaśnia, dlaczego tych, którzy się smucą, Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia znaczenie pojęcie „cichy” w królestwie Bożym; - wyjaśnia pojęcie „sprawiedliwości” w królestwie Bożym; - wyjaśnia, dlaczego ludzie miłosiernych Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia, dlaczego ludzie prawych Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia, dlaczego wprowadzających pokój Pan Jezus nazwał synami Bożymi; - uzasadnia, dlaczego odkryciu wartości królestwa Bożego towarzyszy radość; - wyjaśnia, co to znaczy, że błogosławieństwa są prawem królestwa Bożego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przypowieść o ziarnie; - interpretuje przypowieść o bogatym człowieku (Łk 12, 16-21); - uzasadnia, dlaczego możliwe jest ostateczne zwycięstwo dobra; - interpretuje przypowieść o chwaście (Mt 13, 24-30); - interpretuje przypowieść o zasiewie (Mk 4, 26-29); - interpretuje przypowieść o ziarnie gorczycy (Mk 4, 30-32); - opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (Łk 10, 30-37); - interpretuje przypowieść o świetle (Mk 4, 4, 21-25); - interpretuje przypowieść o zaczynie (Mt 13, 33-35); - interpretuje przypowieść o skarbie i perle (Mt 13, 44-46); - scharakteryzuje królestwo Boże na podstawie przypowieści. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cytuje fragmenty z Pisma Świętego wskazane na ocenę bardzo dobrą

Rozdział VII

CO ZNACZY WIERZYĆ I UFAĆ PANU JEZUSOWI?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że Bóg działa poprzez słowa i czyny Jezusa; - interpretuje religijne pojęcie głodu; - uzasadnia, że mocna wiara jest ratunkiem przed utratą życia wiecznego; - wie, że trzeba modlić się o zbawienie dla siebie i dla zmarłych; - wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Pan Bóg zawarł z ludźmi Nowe Przymierze; - wyjaśnia, że podczas Mszy Świętej Jezus uobecnia swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, znaczenie słowa „amen” wypowiedzanego po otrzymaniu rozgrzeszenia; - uzasadnia, że tylko Pan Jezus może zaspokoić ludzkie pragnienie życia wiecznego; - wyjaśnia, że Pan Jezus pomaga ludziom interpretować wydarzenia codziennego życia w wymiarze religijnym; - wyjaśnia, że wskrzeszenia, których dokonał Jezus, budzą nadzieję życia wiecznego; - wie, że nasze przyjęcie tajemnicy zbawienia podarowane nam w sakramentach chrztu i Eucharystii potwierdzamy wyznaniem wiary; - wie, co to znaczy „dzielić się wiarą”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że wiara jest warunkiem uzyskania odpuszczenia grzechów; - podaje przykłady w jaki sposób możemy włączać się w działania na rzecz potrzebujących; - uzasadnia, że przyjmując sakramenty Kościoła, wyznajemy wiarę w zmartwychwstanie; - wyjaśnia, że w sakramentach Kościoła Pan Jezus umacnia wiarę w życie wieczne; - wyjaśnia znaczenie znaków wody i chleba w sakramentach inicjacji; - uzasadnia, dlaczego Kościół w niedzielę gromadzi się na Eucharystii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje teksty Łk 5, 17-26, J 10, 37-38, Mt 8, 23-27 i Mt 9, 18-25; - uzasadnia, że Pan Jezus nieustannie troszczy się o zaspokojenie głodu życia wiecznego; - wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących śmierci i zmartwychwstaniu Pan Jezusa; - interpretuje aklamację po przeistoczeniu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cytuje fragmenty z Pisma Świętego wskazane na ocenę bardzo dobrą

Rozdział VIII

DLACZEGO PAN JEZUS POSYŁA DUCHA ŚWIĘTEGO?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy obchodzimy Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego; - wymienia, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego; - potrafi po znakach odróżnić różne wspólnoty społeczności ludzkie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie wyrażenia: „zasiadł po prawicy Boga”; - wyjaśnia, dlaczego Uroczystość Zesłania Ducha Świętego jest nazywana Pięćdziesiątnicą; - charakteryzuje wspólnotę pierwotnego Kościoła; - wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego przeniesiono Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego z czwartku VI Tygodnia Wielkanocnego na VII Niedzielę Wielkanocną; - uzasadnia, że Jezusowa obietnica z Wieczernika została spełniona w dzień 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie znaczenie dla wierzących mają doroczne obchody Uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego; - wyjaśnić związek tajemnicy Zesłania Ducha Świętego z faktem Wniebowstąpienia Pana Jezusa; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cytuje fragmenty z Pisma Świętego wskazane na ocenę bardzo dobrą

<p>- wyjaśnia pojęcie „paruzji”; - wie, że w bieżącym roku szkolnym celem lekcji było głębsze poznanie tajemnicy Trójcy Świętej.</p>	<p>rozumienie końca świata; - wie, że wiedza o Panu Bogu nie tylko zaspokaja naszą ciekawość, ale służy dojrzwaniu wiary.</p>	<p>Pięćdziesiątnicy; - wymienia znaki działania Ducha Świętego we wspólnocie współczesnego Kościoła; - wyjaśnia „z czego” i „na jakiej podstawie” będziemy sądzeni w dniu paruzji; - wyjaśnia udział poszczególnych Osób Trójcy Świętej w dziele zbawienia.</p>	<p>- wyjaśnia, czego domaga się wiara w obecność i działanie Ducha Świętego w Kościele; - wyjaśnia rolę Ducha Świętego w osiągnięciu zbawienia; - przedstawia treści z podręcznika, które służą pogłębianiu wiary.</p>	
--	---	---	--	--

Dział / miesiąc	zakres	Forma
Ukończony dział II	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie świata • Grzech pierworodny • Wiara a rozum 	Praca klasowa
Ukończony dział III	<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość omówionych postaci biblijnych • Umiejętność korzystania z Pisma Świętego 	Przygotowanie prezentacji / kartkówka
Ukończony dział IV	<ul style="list-style-type: none"> • Przykazania Boże 	sprawdzian
Ukończony dział VI	<ul style="list-style-type: none"> • 8 błogosławieństw 	Kartkówka / sprawdzian